VATTENNYTT NR 11, oktober 2019

Utgivet av Vattenrådet Fyris Östra Källor
Ansvarig utgivare: Freddie Eriksson

Välkommen att ta del av Vattennytt nr 11. Tyvärr har vi i Vattenrådet varit lite dåliga på att förmedla oss på detta sätt på sistone. I det föregående numret, alltså nr 10, som kom ut i mars i år fanns en kallelse till informationsmöte som sedan hölls den 21 mars.
Mötet samlade ett 100-tal intresserade och funktionärer från Vattenrådet, Östhammars kommun, Länsstyrelsen och Fyrisåns Vattenförbund. Josef Nylén var moderator och fördelade ordet efter frågeställningar från mötet och på mötets tema:

Vill du vara med om att påverka framtiden för sjöar och dammar kring Österbybruk och Dannemora?

Syftet med mötet från Vattenrådets sida var att fästa uppmärksamhet på de förhållanden som innebär påtagliga risker för Dannemorasjöns överlevnad och problemen med vass- och näckrostillväxt även i övriga vatten. Bland annat är stora områden i Stordammen, t.ex. vid Aspbobaden, nu vassbeväxta och stora insatser bör göras för att klippa vass och näckrosor samt att forsla bort biomassan. Den onda cirkeln för grunda vatten består i att den nedvissnade grönskan multnar och göder nästa säsongs beväxning.
Det går inte att säga att detta offentliga möte innebar några konkreta resultat. Men vi kunde definitivt sprida kunskaper om vattensystemet och dess problem till många!

Vattentillgång och nederbörd hittills under 2019 och prognos för helår

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Jan	48,6	24,4	54,4	85,8	52,5	23,6	50,2	43,4
Feb	42,1	40,3	33	41,7	42,3	16,7	41,3	37
Mars	17,4	4,5	44,8	37,9	16,5	26,1	26,4	53,2
April	63,4	38,2	31,7	19,9	52,4	31,9	29,7	14
Maj	51,8	10,8	36,7	86,4	47,5	24,5	7,8	48,4
Juni	119,6	82,3	51,4	44,4	36,2	56,8	37.4	53,6
Juli	86,2	24,3	12,2	96,2	75,9	44,5	88,4	97,6
Aug	105,8	73,3	39,6	7,2	85,8	73,5	97,6	59,3
Sept	65,6	70,3	110	93,7	26	50	41,8	32,8
Okt	65,4	41,7	77,6	1,7	24	182	39,2	61,7
Nov	64,9	62,6	36,3	51,1	99,6	78,2	10,1	57,5
Dec	95,4	65,4	29	32,60	24,4	72,1	52,2	53,0
	826,2	**538,1**	**556,7**	**598,6**	**583,1**	**679,9**	**484,7**	***611,5***

Gulmarkerade siffror är prognoser baserat på genomsnittlig nederbörd 1983 - 2018

Vattenrådet Fyris Östra Källor är en ideell organisation som värnar om vattensystemet i Dannemora – Österbybruk och dess kulturhistoriska naturvärden.
Hemsida www.fyrisostra.se |E-post: vatten@fyrisostra.se |
Org.nr 802443-1150 | Bankgiro 345-6266 | Plusgiro 48 92 20-4 Swish 123 546 78 08

Nederbörden hittills under 2019 har inte avvikit nämnvärt jämfört med tidigare år förutom ett mycket lågt värde i april. Om prognosen håller blir snittet för 2019 i stort sett lika med snittet för 35-årsperioden 1983 – 2018.

ÅRSMÖTE 2019

Årsmötet hölls stadgeenligt före april månads utgång och närmare bestämt den 25 april i Gruvlokalen i Dannemora. Mötet behandlade formalia som Verksamhets-berättelse, Verksamhetsplan och Resultat- och balansräkning m.m. Val förrättades till styrelse och övriga funktioner. Styrelsen består av ordförande Freddie Eriksson, ordinarie ledamöter Tommy Blom, Christer Wahlgren Bernt Östergren, Leif Bertelson och Johan de Faire. Suppleanter är Mats Björk och Ananya Roj.
Alla handlingar finns tillgängliga via länken: www.fyrisostra.se/arsmote/

REGLERING I VATTENSYSTEMET

Som bekant sköter kommunen regleringen av Slagsmyren och Stordammen medan Vattenrådet ansvarar för Harvikadammens reglering till Dannemorasjön vid Dalån och till Karmdammen vid Östra slutan. Vattenrådets skötsel av denna reglering bygger på avtal med Bergvik skog. Bergvik skog är ombildat och nytt avtal måste skrivas. Den åtelkamera vi monterat vid luckorna till Dalån skickar dagligen bild på pegeln per e-post till styrelsen. Vi kan direkt se om någon åtgärd behöver vidtas. Vattenrådet har gjort en förfrågan till Östhammars kommun om att Vattenrådet eventuellt också kunde ansvara för regleringen av Stordammen och Slagsmyren. Tekniska chefen Helen Åsbrink har dock meddelat att detta inte är aktuellt just nu. Kommunen ska framställa en manual som ska underlätta för den s.k. Driftstyrkan i Österbybruk att sköta regleringen i enlighet med de vattendomar som finns.

RÖJNING AV VASS M.M.

Vattenrådet har haft diskussioner med Österby fiskeriförening, som arrenderar fisket i delar av Dannemorasjön och i Stordammen, om slagning av vass, näckrosor och säv. Således har Vattenrådets och fiskeriföreningens medlemmar under sommaren 2019 använt Vattenrådets utrustning i Stordammen med gott resultat.
I Dannemorasjön utfördes tidigt under säsongen viss klippning tills dess vatten-ståndet begränsade möjligheterna.

Bernt Östergren klipper i Stordammen den 15 maj 2019

LILLA RALBY

Den gamla manskapsvagnen på hjul som stod vid Lilla Ralby och dess båtiläggningsplats avyttrades under 2017 och ersattes av en container för förvaring av utrustning och verktyg. Under 2018 byggdes containern till med förvaring under tak av båt med det nya klippaggregatet. Det hela färdigställdes med målning under 2019. Dessvärre hade styrelsen drabbats av någon slags kollektiv glömska; vi sökte inte bygglov och vi sökte inte strandskyddsdispens och dispens från landskapsbilds-skyddet hos Länsstyrelsen.
I vintras/våras satte vi därför igång med detta. Det är en lång historia! Men i korthet beviljades dispenserna och med det i bagaget kunde bygglov beviljas i efterhand.
I enlighet med Plan- och bygglagen ska/kan kommunen ta ut sanktionsavgifter när man bygger utan lov. Sanktionsavgiften fastställdes till ca 37 000 kr vilket i princip hade försatt Vattenrådet i konkurs.
Kommunen backade dock och tog bort sanktionsavgiften helt sedan vi påtalat det orimliga.
Efter framställan från Vattenrådet beslöt sedan kommunalrådet Jacob Spangenberg på delegation från Kommunstyrelsen att även skriva av bygglovsavgiften på ca 3 600 kr.
Vattenrådets styrelse är mycket nöjd och tacksam över kommunens tillmötesgående i frågan.

PÅGÅENDE ARBETE

Som vi rapporterat om tidigare har Fyrisåns Vattenförbund fått medel av Länsstyrelsen för att utreda förutsättningarna för att genom dämning i Vattholmaån skapa våtmarker av f.d. Stocksjön och Knivstasjön.
Parallellt och vid sidan av detta finns en arbetsgrupp sammansatt med deltagare från Östhammars kommun, Fyrisåns Vattenförbund och Vattenrådet med syfte att utreda förutsättningarna för ett dämme nedströms Dannemorasjön för att minska skillnaderna mellan vinter – och sommarvattenstånd. Under våren och i början av oktober genomfördes studieresor till andra vattenmiljöer som inspiration.

Stöd vårt arbete i Vattenrådet genom att bli eller fortsätta att vara medlem. Det är lätt! Betala in 200 kr på BankGiro 345-6266 eller varför inte Swisha till 123 546 78 08. Glöm inte att ange avsändare!